

ایران

«ایران» رادر صفحه‌های مجازی دنبال کنید

صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی

مدیر مسئول:
صادق حسین جابری انصاری

سردبیر:
هادی خسروشاهین

مدیرعامل مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: علی متقیان
تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰ شماره: ۸۸۷۶۱۲۵۴ ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
پيامک: ۳۰۰۴۵۱۲۱۳ روابط عمومی: نشانی: تهران خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵۰۵۳۸۸ امور مشترکین: ۸۸۷۴۸۸۰۰
توزیع: نشر گستر امروز • چاپ: چاپخانه‌های همشهری
سازمان آگهی‌های روزنامه ایران: دارنده گواهینامه ایزو ۹۰۰۱ از شرکت NISCERT
پذیرش سازمان آگهی‌ها: ۱۸۷۷
انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران: ۸۸۵۴۸۸۹۲-۵

امام صادقی (۴):
از بدی‌ها دوری کنید تا عمرتان طولانی شود.

سخن‌روز

ح ۲۶ ص ۲۶ ح ۹۰

سیرمغ بلورین بهترین بازیگر نقش مکمل مرد

گزارش «ایران» از حواشی اختتامیه چهل و سومین جشنواره فیلم فجر

از تشویق غایبان تا قهر برخی حاضران

تشویق غایبان حاضر
«قاتل و وحشی» حمید نعمت‌الله و «پیر پسر» اکتای برهانی گرچه غایبان بزرگ جشنواره بودند اما بیشترین واکنش و تشویق حضار را در مراسم اختتامیه دریافت کردند. مظلفی زمانی با اهدای جایزه‌اش به حسن پورشیرازی حتی حرف و حدیث‌ها راجع به شایستگی شهاب حسینی و امین حیایی برای این نقش را خنثی کرد. او هنگام دریافت سیرمغ بهترین بازیگر مرد گفت که این جایزه حق پورشیرازی بود و اگر فیلم او به بخش مسابقه راه می‌یافت دست کسی جز او به این سیرمغ نمی‌رسید. سعید خانی تهیه‌کننده فیلم «رها» با وجود تمام شایستگی‌های فیلمش اما از اثر درخشان حمید نعمت‌الله «قاتل و وحشی» گفت. او با خطاب قرار دادن وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی یادآور شد که با اکران هیچ فیلمی انقلاب نمی‌شود و از سعید عباس صالحی درخواست کرد برای اکران این فیلم همت کند. این بخش از صحبت‌های او تشویق حضار را به همراه داشت و گناه‌اش به پرحرفی محمدرضا شهیدی فرمجری برنامه آب خنکی بود بر غلبان خشم فروخورده مخاطبانی که در نبود سخنران به شکل گرفتن ریتم تند اهدای جوایز دل‌خوش کرده بودند. تبعات عدم نمایش «قاتل و وحشی» که به گفته رانند فریدزاده، مدیر سازمان سینمایی «دیگر همه مطلع هستند که گیر کار جاساست و در حدود و اختیارات سازمان سینمایی و وزارت ارشاد نیست» تا ساعاتی پس از اختتامیه ادامه یافت و ترکس آبیاری که پیش از این به مدیران سازمان سینمایی هشدار داده بود که در صورت اکران نشدن فیلم «قاتل و وحشی» در جشنواره، از عضویت در «شورای پروانه نمایش» استعفا می‌دهد، به حرف خود عمل کرد و از این شورا کناره گرفت. از دیگر لحظه‌هایی به یادماندنی مراسم اختتامیه لحظه دریافت دیپلم افتخار توسط نوید پورفرج بود. او اما نماینده مردم روی سن اختتامیه جشنواره بود، از مردم گفت و آرزو کرد زمانی که سیرمغ را دریافت می‌کند حال دل مردم خوب باشد. یاد هژیر داریوش، فریدون گله و بهروز وتوقی توسط رضا درستکار از هیأت داوران، لحظات دیگری از تشویق غایبان خاطره‌ساز این رویداد بود.

داد از صداوسمیا
هم‌دوش سلیقه داوران و غرزدن‌های مرسوم آنتنهایی که تمام آثار جشنواره را دیده‌اند، شبکه نمایش تلویزیون هم در تنش عصبی مخاطبانی که اختتامیه را از قاب تلویزیون پیگیری می‌کردند کم نگذاشت. گرچه تیغ سانسور شبکه‌های تلویزیونی در مراسم اختتامیه امری سابقه‌ای نیست و می‌شد مثلاً بخش کلیپ خاطره‌انگیز حضور بزرگانی چون بهرام بیضایی، ناصر تقوایی و... را پای بی‌سلیقگی معمول تلویزیون گذاشت اما اینکه اجرای علی زندوکیلی بخصوص قطعه‌ای با مضمون وطن هم مضمون میزبانی شود از شگفتی‌های تازه مدیران

آرش خوشخو، عضو هیأت انتخاب جشنواره فیلم فجر:

موفقیت فیلم «شمال از جنوب غربی» را عجیب می‌دانم

نتایج داوری‌های جشنواره فیلم فجر چندان غیرقابل تصور نبود. به هرحال این انتخاب‌ها براساس سلیقه و نگاه خاص داوران عزیز چهل و سومین دوره این جشنواره سینمایی صورت گرفته است. این نتایج در مواردی مشابه پیش‌بینی‌های ما در هیأت انتخاب بود، از جمله درخصوص انتخاب فریبا ناری به عنوان بهترین بازیگر نقش اول بابت فیلم «شهر ستاره».

اعطای سیرمغ بهترین بازیگر نقش مکمل برای بازی در فیلم «۱۹۶۸» هم در زمره همین انتخاب‌هایی قرار می‌گیرد که انتظارش را داشتیم. درباره فیلم «زیبا صدایم کن» رسول صدراغلی هم حدس می‌زدیم که جایزه بهترین فیلم را از آن خود سازد. درباره فیلم «بچه مردم» هم پیش‌بینی‌مان این بود که موفق به کسب جوایز مهمی شود که این‌طور هم شد. البته در مواردی هم غافلگیر شدیم و نتیجه آن‌طور که انتظارش را داشتیم، نشد. هرچند نقدی به سلیقه گروه داوران ندارم چرا که همگی آن‌ها متخصص و اهل فن هستند، اما اعطای جایزه بهترین کارگردانی به حمید زرگرنژاد برای فیلم «شمال از جنوب غربی» از مواردی بود که متعجب‌مان کرد. شاید بهتر بود «بچه مردم» با توجه به مضمونی که دارد به عنوان بهترین فیلم معرفی شود و بهترین کارگردانی اول را هم به فیلم «رها» بدهند.

«بچه مردم» در مقایسه با «رها»، فیلم ملی‌تری به شمار می‌آید، البته که «رها» هم فیلم قدرتمندی است. هرچند نتیجه انتخاب‌ها مطابق با توقعی است که از جشنواره فیلم فجر داریم، به خصوص که داوری جشنواره فیلم فجر معمولاً تحت فشار زیادی از سوی جناح‌ها و سازمان‌های مختلف قرار می‌گیرد و هیأت داوران باید به نوعی جویز را میان مدعیان توزیع کنند. در نتیجه گاهی با اتفاقات عجیبی روبه‌رو می‌شویم، از جمله اینکه امسال فیلم «زیبا صدایم کن» رسول صدراغلی جایزه بهترین فیلم را گرفت. این اتفاق نه فقط در ایران، بلکه در سطح جهانی شگفت‌انگیز است، اینکه فیلمی بدون دریافت هیچ جایزه‌ای از یک جشنواره، موفق به کسب عنوان بهترین فیلم آن شود واقعا عجیب است! اما در نهایت متعقدم که این مسأله هم قابل درک است.

هیأت داوران چهل و سومین دوره جشنواره فیلم فجر، افراد بسیاری متخصصی بودند که هم تسلط کافی به حوزه سینما داشتند و هم حوزه‌های تماشاکران، حاکمیت و دولت را به خوبی می‌شناختند. هرچند که هنوز هم موفقیت فیلم «شمال از جنوب غربی» را عجیب می‌دانم. در نهایت به گمانم نتیجه قابل قبولی شده است. به آن نقدی ندارم چرا که حتی برخی شگفتی‌هایی که در اعلام نتایج با آن روبه‌رو شدیم در نتیجه مسائل گریزناپذیر بودنی نیست.

رضا درستکار، داور جشنواره فیلم فجر:

از روند کار هیأت داوران در جشنواره دفاع می‌کنم

همان‌طور که شاهد بودیم داوری امسال چهل و سومین جشنواره فیلم فجر نیز مانند سالهای گذشته، با واکنش‌های منفی و مثبت بسیاری همراه بود، اما در نگاهی دیگر شاید نتوان گفت که داوران جشنواره فجر نیز همزمان با داوری در خصوص آثار، به جنبه‌های اخلاقی و فرهنگی آن‌ها توجه داشتند. در واقع، هیأت داوران در انتخاب آثار، به سلیقه‌های مختلف و گوناگونی و تفاوت نظرات از سوی افراد با سلیق و دیدگاه‌های مختلف است. رضا درستکار، داور جشنواره فیلم فجر نیز در گفت‌وگو با «ایران» بر این باور است که حضور ۳۶ فیلم در بخش داوری مسابقات جشنواره فیلم فجر، طبیعتاً پراکنده‌های متفاوتی را شاهد خواهند بود و طبیعتاً در ادامه داوری‌ها مورد تأیید عده‌ای نخواهد بود، همان‌طور که رضایت برخی دیگر در این میان جلب خواهد شد. داور چهل و سومین جشنواره فیلم فجر، در ادامه افزود: وقتی آثاری مانند آثار «حاتمی کیا» در این جشنواره جایزه نگیرند، قطعاً عده‌ای به این رویداد اعتراض خواهند کرد. اما در مجموع و به شخصه از روند کار هیأت داوران در جشنواره دفاع می‌کنم.

او در پاسخ به این سؤال که براساس عرف موجود در جشنواره‌ها، تعداد داوران همیشه فرد بوده، اما جشنواره امسال حضور تعداد داوران به صورت فرد را تجربه کرد؛ با توجه به زوج بودن تعداد داوران، چگونه به اتمام لازم در ارائه نظرات و داوری رسیدید؟ عنوان کرد: تعداد داوران به صورت جبری از فرد بودن خارج و زوج شد، هر چند خوشبختانه و بر خلاف ۳ سال گذشته افراد متخصص سینمای ایران، اعضای هیأت داوران را تشکیل دادند. بنابراین مباحث نه از طریق فشار و نه به جبر برخی درخواست‌های شخصی، بلکه براساس اثنای جمعی صورت گرفت و خود من نیز همیشه طرفدار مباحث اثنای جمعی بوده و هستم. در این میان چند فیلم بودند که دیگر داوری ۳ به ۳ شدند که به پیشنهاد من تصمیم بر این شد تا نظر پایانی به صورت اثنای جمعی صورت گیرد، هر چند در نهایت قالب رأی‌ها ۶ و ۵ یا به یک بود.

حضور افراد متخصص در جشنواره
درستکار درباره نقاط ضعف و قوت جشنواره، اظهار کرد: در ۳ سال گذشته و با توجه به پاندمی کرونا، من در جشنواره‌ها حضور نداشتم و امسال، اولین سال حضور من در جشنواره پس از سال‌های شیوع کرونا بود. باید بگویم که در جشنواره امسال شاهد یک همت خوب و بسیار بالا با حضور افراد متخصص برای روند و انجام کارها بودیم.

در این میان نقش و تأثیر آقای «منوچهر شاهسوری» به عنوان یک سینماگر حرفه‌ای، با اخلاق، اهل تعامل و مدارا و علم در این جشنواره، بسیار محسوس بود. همچنین حمایت فرهنگی آقای «فریدزاده» از سوی سازمان سینمایی نیز در روند خوب این جشنواره بسیار نقش آفرین بود. داور چهل و سومین جشنواره فیلم فجر در پایان تصریح کرد: اگر مراجع بالاتر از وزارت ارشاد، با پروتکل‌های خارج از جریان هنری و مناسبات بالادستی مانع اکران فیلم «قاتل و وحشی» در جشنواره نبودند، امسال شاهد برگزاری بهترین جشنواره ممکن بودیم.

پانچ‌گانه

«علیرضا رئیس‌یان» داور جشنواره فیلم فجر:

جشنواره فیلم فجر نیاز به تغییرات جدی دارد

علیرضا رئیس‌یان، کارگردان، نویسنده و تهیه‌کننده سینما در این دوره از جشنواره فیلم فجر جزو هیأت داوران بود و در گفت‌وگو با «ایران» درباره کیفیت فیلم‌ها، نحوه داوری و چگونگی به اجماع رسیدن هیأت داوران مطالبی را بیان کرد.

رئیس‌یان درباره سطح کیفی فیلم‌های این دوره از جشنواره فیلم فجر گفت: «مجموع فیلم‌های این دوره از جشنواره، اغلب تولید مسئولان، مدیران و فیلمسازان دولت قبل بودند. بنابراین مسائلی از جمله طرح مسائل فیلم‌ها و استانداردها بودن آثار را براساس زاویه نگاه آنها دیدیم و داوری کردیم. ما در جایگاه داور کوشیدیم هم در نسبت با همدیگر فیلم‌ها را افزایش کنیم و هم نسبت به سابقه فیلمسازان دست به بررسی‌شان بزنیم، چراکه برخی از آنها کارگردان اولی بودند و سابقه چندانی از آنها برای مقایسه در دست نبود تا ببینیم نسبت به آثار قبلی‌شان یا چه میزان از پیشرفت و نوآوری روبه‌رو شده‌اند. به اعتقاد رئیس‌یان فاصله زیادی بین فیلم‌های ارائه شده در این دوره از جشنواره با فیلم‌های استاندارد و خوب وجود نداشت برای همین هم اگر نگاه کنید نامزدهای چند فیلم از نظر کمی حرفه‌ای‌تر و بهتر بودند و بقیه فیلمسازها هم زحمت کشیده بودند ولی شرایط طوری نبود که کاندیدای گرفتن سیرمغ شوند. متأسفانه فیلم‌های مردودی و توقیفی از دوره قبل که ما فقط درباره آنها خواندیم خیلی باکیفیت و متفاوت بودند و کاش می‌توانستند در بخش مسابقه چهل و سومین جشنواره فیلم فجر شرکت کنند. رئیس‌یان بر بازنگری جدی و تغییرات اساسی در ساختار و نوع آیین‌نامه و اجرا در جشنواره فیلم فجر تأکید و اظهار کرد: الان شرایط طوری نیست که هنوز بشود به اجماع نظر و بقیه فیلمسازها هم زحمت کشیده بودند ولی شرایط الان وقتش است که در جشنواره فیلم فجر تغییرات جدی صورت گیرد که پیشنهادها را برای این تغییرات در نشست خبری داوران که قرار است شنبه برگزار شود، اعلام می‌کنم. وی در پاسخ به این سؤال که اگر اختلافی در زمان داوری فیلم‌ها اتفاق می‌افتد چطور به اجماع نظر می‌رسیدید، گفت: ما به اجماع نمی‌رسیدیم به افتخار هنری می‌رسیدیم یکی دو مورد درباره نامزدها اختلافاتی بود نه جویز، که دوباره بحث می‌شد و رأی‌گیری صورت می‌گرفت و لازم بود نبود نتیجه رأی‌گیری سه به سه یا دو به چهار یا ۵ به ۶ بشود؛ رأی‌ها که در دور اول انجام می‌شد کاملاً روشن بود که چه فیلمی نامزد می‌شود و چه فیلمی در مرحله بعدی برنده می‌شود و خیلی اختلاف‌نظر جدی و مبنایی نبود که نیاز شود رأی چهارمی دخالت کند چون به نظر من کلاً هیأت داوران حرفه‌ای و مسلط به تخصص خودشان بودند.

«علیرضا زرین دست» داور جشنواره فیلم فجر:

«زیبا صدایم کن» درخشان و درجه یک است

«زیبا صدایم کن» بدون تردید یکی از آثار درخشان چهل و سومین جشنواره فیلم فجر و از بهترین‌های کارنامه کاری رسول صدراغلی است. این فیلم بر خلاف انتظار با وجود واکنش‌های مثبتی که از اهالی رسانه، منتقدان و همچنین مخاطبان دریافت کرد، اختتامیه جشنواره فیلم فجر را تنها با یک سیرمغ ترک کرد. جدیدترین ساخته صدراغلی با وجود نامزدی در ۱۰ بخش و در شرایطی که جزو بخت‌های مسلم برای بهترین کارگردانی، بهترین فیلمنامه و بهترین بازیگر زن و مرد و بهترین فیلم محسوس می‌شد، صرفاً سیرمغ بهترین فیلم را اهدا کرد. کسب این عنوان برای فیلمی که با وجود تمام شایستگی، از دریافت سیرمغ بخش‌های دیگر از جمله فیلمنامه و کارگردانی بی‌کیفیت ماند، جزو انبهمات مطرح شده در حوزه داوری است همچنان که کسب عنوان بهترین فیلم از نگاه تماشاگران توسط فیلمی که حتی یک کاندیدا بین نامزدهای سیرمغ نداشت، بلافاصله بعد از اختتامیه سؤال برانگیز شده است.

علیرضا زرین دست، فیلم‌ساز شناخته شده سینمای ایران درباره انتخاب «زیبا صدایم کن» به عنوان بهترین فیلم می‌گوید: «طبیعی است که در هر جشنواره‌ای سلیقه داوران ممکن است با هم نخواند. به اعتقاد شخصی من، «زیبا صدایم کن» کار بسیار درخشان و درجه یکی است. رسول صدراغلی کارش فوق‌العاده بود، فیلمنامه عالی بود، فیلمبرداری سامان لطیفان خیلی خوب بود، بازی ژولیت رضای هم بسیار خوب بود و امین حیایی یکی از درخشان‌ترین نقش‌های خود را بازی کرده بود. به هر حال در هر انتخابی ممکن است سازگاری مطلق نباشد.»

انصراف بهرام رادان و خالی ماندن کرسی داوری در حوزه بازیگری در انتخاب بازیگران برتر این دوره که با انتقادهایی همراه است آیا در روند داوری این حوزه بی‌تأثیر نبوده است؟ زرین دست با نفی هر گونه اختلالی در امر داوری در این حوزه توضیح می‌دهد: «به هر حال در ترکیب هیأت داوران کارگردان و تهیه‌کننده‌های خوبی داشتیم و این ترکیب آنقدر سلیقه و تجربه داشت که در این باره نظر بدهد.» او در ارزیابی کلی خود از آثار چهل و سومین جشنواره فیلم فجر می‌گوید: «به هر حال در یک بخش‌هایی آثار درخشان نبودند و در بخش‌هایی هم امیدوارکننده بودند. آثار راه یافته به جشنواره فیلم فجر، انتخاب هیأت انتخاب است. در میان این آثار، فیلم‌هایی هم وجود داشتند که قابل اعتنایی نبودند. جشنواره بود. بعضی از فیلم‌ها نخ نما شده بود. صدایم کن» موضوع تازه‌ای داشت و بسیار پرکشش و مجموع فیلم رسول بهترین آثار جشنواره به شخصه این فیلم داشتم.»

دست رد معترضان به سیرمغ آشتی جویانه
اعتراض‌ها به بخش جدایی‌ناپذیر اختتامیه تبدیل شده است. قابل قبول هم هست که این پیش‌فرض هیچ‌وقت جایفتاده که داوری‌ها امری سلیقه‌ای است. و گرچه ملاک اهدای سیرمغ است اما به واقع معیار بزرگی نیست. بر همین اساس همیشه از یک سو جشنواره به تقسیم غنایم و کسب رضایت همگانی منتهی می‌شود و در عین حال از سوی صاحبان قدرت برای نادیده گرفته شدن مورد انتقاد قرار می‌گیرد. صاحبان دو فیلم «خدای جنگ» و «نازور» دست، پیش از اختتامیه جشنواره با عدم حضورشان به جوایز آشتی جویانه (سیرمغ بهترین فیلم از نگاه ملی) دست زدند. عوامل فیلم «خدای جنگ» در بیانیه‌ای نوشتند: «فیلمی که در هیچ رشته‌ای جز جلوه‌های بصری نامزد نشده، طبیعتاً نمی‌تواند بهترین فیلم دبیریا بهترین فیلم از نگاه ملی یا عناوین دیگر باشد. این سیرمغ را هم ذیل همان تقسیم‌بندی که در جریان نامزدی آثار اتفاق افتاد، تقسیم کنید. عوامل فیلم قدردانید «نازور دست» هم در یادداشتی خطاب به مخاطبان گفتند که سیرمغ ما مهر و محبت مخاطبان بود. در میان معترضان چهره‌های آشناتر هم دیده می‌شود. شهاب حسینی در یادداشتی گلایه‌آمیز از شایستگی‌های «رها» نوشت و عنوان کرد که «می‌لی بودن جشنواره فیلم فجر سال‌هاست به یقین همگان رسیده است.»

رکورد داران سیرمغ چهل و سومین جشنواره فیلم فجر

- اکتای برهانی**: بهترین بازیگر نقش مکمل مرد
- علیرضا زرین دست**: بهترین بازیگر نقش مکمل زن
- شهرام حلاج**: بهترین چهره پردازی
- فرهاد آئیش**: بهترین بازیگر نقش مکمل زن
- عماد خدابخش**: بهترین تدوین
- حمید زرگرنژاد**: بهترین کارگردان
- علی محمد قاسمی**: بهترین فیلم‌بردار
- مصطفی رضایی**: بهترین بازیگر مرد
- محمود کریمی**: بهترین کارگردانی فیلم اول
- محمود کریمی**: بهترین فیلمنامه